

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра анатомії, нормальної та патологічної фізіології

**Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Ветеринарна термінологія в практичній діяльності**

Спеціальність	211 Ветеринарна медицини
Освітня програма	«Ветеринарна медицина»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)

Розробник:

Л. В. Плюта

к.вет.н., доцент

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри анатомії, нормальної та патологічної фізіології

Протокол від 23.06.2021 р., № 15

Завідувач кафедри

Камбур М.Д.

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Л. Г. Улько

Декан факультету, де реалізується освітня програма

О.Л. Нечипоренко

Рецензія на робочу програму (додається) надана: д.вет.н., професор Шкромада О.І.

к.вет.н., доцент Лівощенко Є.М.

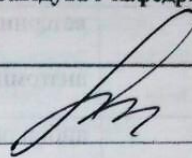
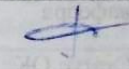
Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

Г. Ваг
(підпис)

(Г. Баранік)
(ГІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 30.06 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
2022-2023 п.р.	додаток № 1	Прот. № 8 від 14.06.22 р.		

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Ветеринарна термінологія в практичній діяльності		
2.	Факультет кафедра	ветеринарна медицина, анатомії, нормальної та патологічної фізіології		
3.	Статус ОК	вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	-		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	211 «Ветеринарна медицина» 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»		
6.	Семестр та тривалість вивчення	3 семестр 1-15 тиждень		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні 46	Лабораторні
9.	Мова навчання	українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к.в.н., доцент Плюта Лариса Василівна		
11.1	Контактна інформація	pljuta@ukr.net		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Ветеринарна термінологія в практичній діяльності» вивчає поглиблені теоретичні та фундаментальні знання для ефективного розв'язування складних спеціалізованих задач та практичних проблеми під час професійної діяльності у галузі ветеринарної медицини або у процесі навчання, що передбачає уміння правильно вживати медичні терміни у професійному спілкуванні. Знання елементів ветеринарної термінології в практичній діяльності у значній мірі полегшує здобувачам освіти та лікарям читання та розуміння медичної літератури написаною будь-якою іноземною мовою. Ветеринарна термінологія в практичній діяльності - комплексне поняття, до якого входять: клінічна та фармацевтична термінології.		

12.	Мета освітнього компонента	Основною метою дисципліни є засвоєння та грамотне використання студентами основ ветеринарної термінології на підставі знань елементарної граматики та греко-латинського лексичного і словотворчого фондів; засвоєнні систематизованих знань з елементів синтаксису, термінологічного словотвору, базової лексики та формування фахової термінологічної грамотності, необхідних для формування професійно важливих умінь і навичок майбутніх лікарів ветеринарної медицини, вироблення навичок грамотного використання студентами греко-латинських фармацевтичних та клінічних термінів, а також мовних і мовленнєвих кліше у практичній діяльності лікаря ветеринарної медицини, набути базові знання та удосконалити фахові компетенції.
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<p>1.Освітній компонент базується на вивченні державної мови для ефективного вивчення, закріплення і якісного використання професійної мовної культури в сучасному спілкуванні.</p> <p>2.Освітній компонент є основою для засвоєння фахових компетентностей ветеринарного профілю, оскільки навчальний зміст дисципліни містить матеріал із нормальної та патологічної анатомії, фізіології, гістології, фармакології, клінічної біохімії в обсязі, необхідному для розуміння та засвоєння термінів згаданих дисциплін.</p> <p>3.Освітній компонент несумісний з - обмеження відсутні</p>
14.	Політика академічної доброчесності	<p>Засвоєння ОК з дотриманням академічної доброчесності, списування під час контрольних робіт, тестування та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів, комп'ютерних гаджетів тощо).</p> <p>Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету). За погіршення епідеміологічної ситуації щодо COVID-19 можливе дистанційне навчання при використанні месенджерів Telegram, Viber, Whatsapp – для створення комунікаційних груп зі студентами, платформи Zoom – для організації онлайн занять, університетської платформи Moodle – для поточного і підсумкового контролю рівня знань студентів.</p>

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹		Як оцінюється РНД
	ПРН ₁	ПРН ₁₅	
ДРН 1. Розуміти способи словотворення: префіксація, суфіксація, осново- та словоскладання, поняття про клінічну медичну термінологію як систему, структуру термінів, способи словотворення: префіксація, суфіксація, осново- та словоскладання.	х		Усне опитування на лабораторно-практичних заняттях, термінологічний контроль, написання контрольної роботи.
ДРН2. Застосовувати та знати багатозначність, варіативність і багатокомпонентність грецьких дублетів іменників та прикметників, їх кінцеві терміноелементи, активну лексику майбутнього лікаря ветеринарної медицини.	х		Усне опитування на лабораторно-практичних заняттях, термінологічний контроль, написання контрольної роботи.
ДРН 3. Розуміти клінічний діагноз, тривіальні назви лікарських засобів, хімічну ботанічну і зоологічну номенклатуру, правила найменування рослин і тварин згідно з міжнародною номенклатурою	х	х	Усне опитування на лабораторно-практичних заняттях, термінологічний контроль, написання контрольної роботи.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ²	
	Аудиторна робота		Сам. робота		
	Лк	П.з / семі н. з			Лаб. з.
Клінічна термінологія			2	4	1,3,4,6,11,18 20, 21
Тема 1. Загальні відомості про клінічну термінологію. Поняття «клінічний термін».			4	6	1,2,3,4,5,6,11 18 20, 21
Тема 2. Поняття «терміноелемент». Місце терміноелемента у складі слова. Самостійні слова в якості «терміноелементу».			4	6	1,2,3,4,5,6,8,11 18 20, 21
Тема 3. Дублетність - характерна особливість медичної термінології. Багатозначність, варіативність і багатокомпонентність ТЕ.			2	4	1,2,3,4,6,7, 11 18 20, 21
Тема 4. Термінологічне значення суфіксів -ītis, -īta, -ōsis, -iāsis, -ismus у клінічній термінології. Граматична характеристика термінів з цими суфіксами.			2	4	1,3,4,6,9,11,18 20, 21
Тема 5. Префіксальний та префіксально - суфіксальний спосіб творення у клінічній термінології. Грецькі префікси			2	6	1,3,4,5,6,10, 11,18 20, 21
Тема 6. Префіксальний та префіксально-суфіксальний спосіб творення в клінічній термінології. Латинські префікси			2	4	1,3,4,6,11,12, 18 20, 21
Тема 7. Терміноелементи, що беруть участь в утворенні назв медичних спеціальностей та суміжних дисциплін, методів первинного діагностичного контролю.			2	4	1,3,4,6,11,13,18 20, 21
Тема 8. Утворення термінів, що позначають різні психосоматичні патології, методи електро- і рентгенографічного контролю Кінцеві терміноелементи.			2	4	1,3,4,6,11,14,18 20, 21
Тема 9. Терміноелементи, що беруть участь в утворенні термінів, що позначають хірургічні маніпуляції, прийоми хірургічної допомоги.			2	14	1,3,4,6,11,15,18 20, 21
Тема 10. Терміноелементи, що беруть участь в утворенні назв лабораторно-діагностичних визначень.					

Тема 11. Кінцеві терміоеlementи, що беруть участь в утворенні біохімічних, фізіологічних процесів у живому організмі.			2	4	1,3,4,6,11,16, 18, 20, 21
Тема 12. Терміоеlementи, що беруть участь в утворенні термінів, позначають властивості, якості, відносини, різні ознаки.			2	4	1,3,4,6,11,17, 18, 20, 21
Фармацевтична термінологія. Хімічна та Ботанічна номенклатура Тема 13. Вступ до фармацевтичної термінології. Структура фармацевтичного терміна			6	4	1,3,4,6,11,19,20, 21
Тема14. Хімічна номенклатура. Назви кислот та оксидів.			4	4	1,3,4,6,11,18 20, 21
Тема 15.Хімічна номенклатура. Назви солей.			2	2	
Тема 16. Ботанічна номенклатура. Латинські назви рослин та їхніх частин			4	2	1,3,4,5,6,11,20, 21
Тема 17. Повторення вивченого матеріалу. Залік.			2		1,3,4,5,6,11,20, 21
Всього			46	104	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самотійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	презентація матеріалу що будуть розглянуті в межах теми згідно плану; - обговорення матеріалу нової теми; - пропозиції літератури з кожної теми лекцій; - використання платформи Moodle, Zoom в процесі заняття, - консультації студентів в процесі засвоєння ОК згідно графіку консультування, - методичне оформлення усіх видів робіт студентів; - контроль навчального процесу індивідуально кожним студентом (модулі, залік).	Згідно розкладу проведено заняття	- оформлення зошиту, презентації, - засвоєння клінічної термінології, визначення кінцевий та початковий терміоеlement; - виконання аудиторних вправ та вправ для перевірконого читання під час проведення занять, - аналіз поняття «тривіальна назва», торгова назва лікарського препарату, хімічної та ботанічної номенклатури, - оформлення та виконання домашніх вправ, - обов'язкова підготовка до ЛПЗ. - тестування по темах лабораторно-практичних робіт з використання платформи Moodle	щоденно 2 години

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Осінній семестр			
1.	Опитування на лабораторно-практичних заняттях, контрольна робота, тести та аналіз знань студентів	70/70%	10, 14 тижні
2.	Комп'ютерне тестування (атестація)	15/15%	8 тиждень
3.	Практична складова: грамотне вживати медичні терміни у професійному спілкуванні, розуміння медичної літератури та читання діагнозів написаних будь-якою іноземною мовою	15/15%	15 тиждень

5.2.2. Критерії оцінювання

Осінній семестр

Компонент ³	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ⁴
Опитування на лабораторно-практичних заняттях, контрольна робота, тести	<35 балів	36-54 балів	55-84 балів	85 балів
	Зошити лабораторно-практичних занять не оформлені, відсутні висновки та їх аналіз, тести	Зошит лабораторно-практичних занять оформлений, відсутні висновки та їх аналіз, тести здані частково	Зошит лабораторно-практичних занять оформлений, наявні висновки, але відсутній їх аналіз, тести здані частково	Зошит лабораторно-практичних занять оформлений, наявні висновки, але відсутній їх аналіз, тести здані частково
Комп'ютерне опитування та аналіз знань студентів (атестація)	<7 балів	8-9 балів	10-14 балів	15 балів
	Завдання не виконано	Комп'ютерне опитування виконано без розуміння взаємозв'язку поставлених на вирішення завдань, не здатній критично оцінювати інформацію з джерел літератури	Комп'ютерне опитування виконано на доброму рівні проведений аналіз, синтез, узагальнення та критичне оцінювання даних з літературних джерел, здатній критично оцінювати інформацію з джерел літератури	Комп'ютерне опитування виконано бездоганно, логічно розташований матеріал з розумінням взаємозв'язків процесів розкритих з даної теми, демонструє високорозвинену здатність до

				критичної академічної літератури та інших джерел інформації
--	--	--	--	---

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Звіти з лабораторних-практичних робіт, оформлення зошита	Згідно розкладу занять
2	Усні презентації	Протягом тижня до закінчення навчального процесу
3	Комп'ютерне тестування та аналіз знань студентів (атестація)	Останній тиждень занять
4	Залік	Заліковий тиждень

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.3. Основні джерела

6.3.1 Підручники і посібники

1. Латинська мова з основами ветеринарної термінології: підручник / [М.Д. Камбур, А.В. Піхтір'ова, А.А. Замазій та ін.]. – Суми: Видавничий центр Сумського НАУ. – 2016. – 220 с.
2. Семілетко В.І., Столбецька С.Б. Латинська мова / підруч. Біла Церква, БДАУ, 2002. 160 с.
3. Кравецька Г.О. Латинська мова. Рецепттура. Клінічна термінологія / Кравецька Г.О., Бобир'ов В.М., Беляєва О.М.. – К.: Здоров'я, 1999. – 360 с.
4. Левчук В.С. Українсько-латинський словник анатомічних термінів: Навчальний посібник / Левчук В.С., Костюк В.К.. – К.: Аграрна освіта. – 2004. – 184с.
5. Кочеткова В.К. Латинський язык для начинающих / В.К. Кочеткова, Е.В. Соболева. – М.: АСТ: Восток-Запад, 2007. – 544 с.
6. Гриценко С.П. *Lingua Latina Veterinaria*. Навчальний посібник / Гриценко С.П., Гриценко Т.Б., Вакулик І.І., Балаласєва О.Ю. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 544 с.
7. Подосинов А.В. Латинско-русский и русско-латинский словарь / Подосинов А.В., Козлова Т.Г., Глухов А.А., Белов А.М.; под общ. ред Подосинова А.В.. – 3-е изд. – М.: Флинта: Наука, 2007. – 744 с.
8. Смольська Л.Ю. Латинська мова і основи медичної термінології: підручник / Л.Ю. Смольська, О.Г. Кісельова, О.Р. Власенко та ін... – 2-е вид. стереотип. – К.: ВСВ «Медицина», 2012. – 360 с.

6.3.2 Методичне забезпечення

9. Ярошенко В.І. Практикум з основ рецептури ветеринарної медицини / Ярошенко В.І., Кузовкін Є.М., Васильєв С.І. – Харків: Видавництво Навчально-методичного центру заочного навчання с.г. вузів України, 2000. – 138 с.
10. Камбур М.Д. Анатомічний словник-довідник щодо проведення лабораторно практичних занять та самостійного вивчення / Камбур М.Д., Замазій А.А., Лівощенко Є.М., Плюта Л.В., Удовенко Я.С. – Суми, 2008. – 45 с.
11. Камбур М.Д. Латинська мова. Фонетика: Методичні рекомендації щодо проведення практичних занять та самостійної роботи / Камбур М.Д., Лівощенко Є.М. – Суми, 2007. – 23 с.
12. Камбур М.Д. Іменник в латинській мові. П'ять відмін іменників. Методичні вказівки щодо проведення лабораторно-практичних занять та самостійної роботи / Камбур М. Д., Замазій А. А., Удовенко Я. С., Плюта Л. В. – Суми, 2009. – 23 с.
13. Камбур М.Д. Числівник в латинській мові. Методичні вказівки щодо проведення лабораторно-практичних занять та самостійної роботи / Камбур М. Д., Замазій А. А., Удовенко Я. С., Плюта Л. В. – Суми, 2011. – 18 с.
14. Камбур М.Д. Прикметник в латинській мові. Методичні вказівки щодо проведення лабораторно-практичних занять та самостійної роботи / Камбур М. Д., Замазій А. А., Удовенко Я. С., Плюта Л. В. – Суми, 2012. – 20 с.
15. Камбур М.Д. Прикметники 2 групи в латинській мові. Методичні вказівки щодо проведення лабораторно-практичних занять та самостійної роботи / Камбур М. Д., Замазій А. А., Удовенко Я. С., Плюта Л. В. – Суми, 2012. – 23с.

6.3.3 Інші джерела

6. 4 Додаткові джерела

16. Нечай М.Н. Латинський язык для лечебных факультетов: учеб. пособие / Нечай М.Н. – Ростов н/Д: Фенікс, 2007. – 476 с.

17. Дибенко К.А. Анатомічний українсько-латинсько-англійський словник-довідник: Посібник / Дибенко К.А. – К.: «Довіра». – 1997.

18. Словник-довідник ветеринарно-медичних термінів / [А.В. Піхтірєва, М.Д. Камбур, Л.В. Плюта та ін.]. – Суми: СНАУ. – 110 с.

19. Литвинов В.Д. Латинська мова. Елементарний курс / Литвинов В.Д. – К.: Видавничий дім «КМ Academia». – 1996. – 80 с.

6.5. Програмне забезпечення

20. Робоча програма (силабус) освітнього компонента «Ветеринарна термінологія в практичній діяльності»

21. Дистанційні навчальні курси в системі Moodle.

Додаток 1

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні	Лабораторні	
			46		104

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ) зі змінами

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ⁵
	Аудиторна робота			Сам. робота	
	Лк	П.з / семі н. з	Лаб. з.		
Клінічна термінологія Тема 1. Загальні відомості про клінічну термінологію. Поняття «клінічний термін».			2	4	1,3,4,6,11,18 20, 21
Тема 2. Поняття «терміноелемент». Місце терміноелемента у складі слова. Самостійні слова			4	6	1,2,3,4,5,6,11 18 20, 21

в якості «терміноелементу».					
Тема 3. Дублетність - характерна особливість медичної термінології. Багатозначність, варіативність і багатокомпонентність ТЕ.			4	6	1,2,3,4,5,6,8,11,18 20, 21
Тема 4. Термінологічне значення суфіксів -ītis, -īta, -ōsis, -iāsis, -ismus у клінічній термінології. Граматична характеристика термінів з цими суфіксами.			2	4	1,2,3,4,6,7, 11,18 20, 21
Тема 5. Префіксальний та префіксально - суфіксальний спосіб творення у клінічній термінології. Грецькі префікси			2	4	1,3,4,6,9,11,18 20, 21
Тема 6. Префіксальний та префіксально-суфіксальний спосіб творення в клінічній термінології. Латинські префікси			2	6	1,3,4,5,6,10, 11,18 20, 21
Тема 7. Терміноелементи, що беруть участь в утворенні назв медичних спеціальностей та суміжних дисциплін, методів первинного діагностичного контролю.			2	4	1,3,4,6,11,12, 18 20, 21
Тема 8. Утворення термінів, що позначають різні психосоматичні патології, методи електро- і рентгенографічного контролю Кінцеві терміноелементи.			2	4	1,3,4,6,11,13,18 20, 21
Тема 9. Терміноелементи, що беруть участь в утворенні термінів, що позначають хірургічні маніпуляції, прийоми хірургічної допомоги.			2	4	1,3,4,6,11,14,18 20, 21
Тема 10. Терміноелементи, що беруть участь в утворенні назв лабораторно-діагностичних визначень.			2	14	1,3,4,6,11,15,18 20, 21
Тема 11. Кінцеві терміноелементи, що беруть участь в утворенні біохімічних, фізіологічних процесів у живому організмі.			2	4	1,3,4,6,11,16, 18, 20, 21
Тема 12. Терміноелементи, що беруть участь в утворенні термінів, позначають властивості, якості, відносини, різні ознаки.			2	4	1,3,4,6,11,17, 18, 20, 21
Фармацевтична термінологія. Хімічна та Ботанічна номенклатура Тема 13. Вступ до фармацевтичної термінології. Структура фармацевтичного терміна			6	4	1,3,4,6,11,19,20, 21
Тема 14. Хімічна номенклатура. Назви кислот та оксидів.			4	4	1,3,4,6,11,18 20, 21
Тема 15. Хімічна номенклатура. Назви солей.			2	2	

Тема 16. Ботанічна номенклатура. Латинські назви рослин та їхніх частин			4	2	1,3,4,5,6,11,20, 21
Тема 17. Повторення вивченого матеріалу. Залік.			2		1,3,4,5,6,11,20, 21
Всього			46	104	